T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/39
KARAR NO : 2025/189
KARAR TR : 03/03/2025

ÖZET: Davacının davalı Bakanlığa bağlı huzurevinde ek ders karşılığında usta öğretici olarak çalışırken iş akdini haklı sebeple feshetmesi nedeniyle, 4857 sayılı İş Kanunu'ndan kaynaklanan işçilik alacaklarının ödenmesi istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : G. C.
Vekili : Av. S. C.
Davalı : Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
Vekili : Av. B. C. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin davalı idareye ait İhramcızade İsmail Hakkı Toprak Huzurevinde 2014 yılının Ocak ayından itibaren usta öğretici olarak hizmet akdiyle çalışmaya başladığını, 06/10/2023 tarihine kadar fiilen aralıksız çalıştığını, son aylığın net ücretinin 11.402 TL olduğunu ve çalıştığı süre boyunca davalı işverence yıllık izinleri kullandırılmadığını, ücretinin de ödenmediğini, davalıya ihtarname göndererek kıdem tazminatı ve yıllık izin ücretlerini talep ettiğini ve işçilik alacaklarının ödenmemesinden dolayı yine aynı tarihte iş sözleşmesini 4857 sayılı İş Kanunu'nun 24/II-e maddesi uyarınca haklı nedenle derhal feshetmek zorunda kaldığını, müvekkilinin arabuluculuk görüşmelerinden sonuç alınamadığını ifade ederek, fazlaya ilişkin talep ve dava haklarını saklı tutarak, 20.000 TL kıdem tazminatı ve 1.000 TL yıllık ücretli izin alacağının davalıdan tahsiline karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Sivas 1. İş Mahkemesi 12/03/2024 tarih ve E.2023/657, K.2024/109 sayılı kararı** ile, yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş; bu karara karşı yapılan istinaf başvurusu Kayseri Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 08/08/2024 tarih ve E.2024/1030, K.2024/1053 sayılı kararı ile esastan reddedilmiş ve ilk derece mahkemesi kararı kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Dosyamız konusu somut olayda, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Esasların 7. Maddesinin d bendi ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 89 uncu maddesine dayanılarak hazırlanan 16/03/2015 tarihli ve 2015/7446 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan "Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Esaslar" ın "Ücretle okutulacak ders saati sayısı ve ek

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HJeMJRv - q2bl7Gb - w26hekJ - xyfIIc= ile erişebilirsin

ders ücreti" başlıklı 7 nci maddesinin (d) bendinin birinci fıkrası uyarınca; "Resmi görev bulunmayanlara haftada (36) saate kadar ek ders görevi verilebilir." hükmüne göre davalı Bakanlığın oluru sonucunda her yıl 1 yıl süreyle 657 sayılı kanunun 89. Maddesi uyarınca ek ders ücreti karşılığında İhramcızade İsmail Hakkı Toprak Huzurevinde Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Merkez ve Taşra Teşkilatı İle Sosyal Hizmet Kuruluşlarında; 2014 yılında 1 yıl süreyle 30 saat ek ders karşılığında çalışmak üzere davalı Bakanlığın oluru ile görevlendirildiği, 2023 yılına kadar her yıl ek ders karşılığında çalışmak için dilekçe vererek Bakanlığın oluru ile ek ders ücret karşılığında 2014-2023 yılları arasında görev yaptığı anlaşılmış olup, davacı yıllık izinlerinin kullandırılmaması ve ücretlerinin de ödenmemesi nedeniyle 06.10.2023 tarihinde iş akdini feshettiği anlaşılmıştır.

Dosya kapsamı evrak, taraflar arasındaki hizmet akdi maddelerinin içeriği, davacının 657 sayılı Kanun'un 89. maddesinde belirtilen statü içinde ve Bakanlık oluru ile görevlendirildiği, davacı ile davalı arasında iş sözleşmesi bulunmadığı, taraflar arasındaki ilişki statü hukukundan kaynaklandığı, 4857 sayılı Kanun kapsamına giren bir iş sözleşmesi bulunmadığından taraflar arasındaki uyuşmazlığın çözümünün adli yargının görev alanına girmediği kanaati ile yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yönünden davanın usulden reddine karar vermek gerekmiş(tir)..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. **Sivas İdare Mahkemesi 27/11/2024 tarih ve E.2024/1026 sayılı kararı** ile, *"incelenen uyuşmazlıkta, davacının idare ile arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, talep edilen tazminat alacağının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, adli yargının görevli olduğu"* sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir.

5. Sivas İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Bu Kanunun uygulanmasında;
...
6) Sigortalı: Kısa ve/veya uzun vadeli sigorta kolları bakımından adına prim ödenmesi gereken veya kendi adına prim ödemesi gereken kişiyi,
... ifade eder. ..."

7. 5510 sayılı Kanun'un *"Sigortalı sayılanlar"* başlıklı 4.maddesinin 1.fıkrasının (a) ve (c) bentleri şöyledir:

"(Değişik: 17/4/2008-5754/2 md.)
Bu Kanunun kısa ve uzun vadeli sigorta kolları uygulaması bakımından;
a) Hizmet akdi ile bir veya birden fazla işveren tarafından çalıştırılanlar,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HJeMJRv - q2bl7Gb - w26hekJ - xyfIIc= ile erişebilirsin

...

c) Kamu idarelerinde;

1) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendine tabi olmayanlardan, kadro ve pozisyonlarda sürekli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar,

2) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerine tabi olmayanlardan, sözleşmeli olarak çalışıp ilgili kanunlarında (a) bendi kapsamına girenler gibi sigortalı olması öngörülmemiş olanlar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 86 ncı maddesi uyarınca açıktan vekil atananlar,

sigortalı sayılırlar. ..."

8. 5510 sayılı Kanun'un "*Uyuşmazlıkların çözüm yeri*" başlıklı 101. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar iş mahkemelerinde görülür."

9. 4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Amaç ve kapsam"* başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Bu Kanunun amacı işverenler ile bir iş sözleşmesine dayanarak çalıştırılan işçilerin çalışma şartları ve çalışma ortamına ilişkin hak ve sorumluluklarını düzenlemektir.

Bu Kanun, 4 üncü Maddedeki istisnalar dışında kalan bütün işyerlerine, bu işyerlerinin işverenleri ile işveren vekillerine ve işçilerine faaliyet konularına bakılmaksızın uygulanır.

İşyerleri, işverenler, işveren vekilleri ve işçiler, 3 üncü maddedeki bildirim gününe bakılmaksızın bu Kanun hükümleri ile bağlı olurlar."

10. 4857 sayılı Kanun'un 8. maddeyle başlayan "*İş Sözleşmesi, Türleri ve Feshi*" başlıklı İkinci Bölümünde kıdem tazminatı, ücretli izin, bildirim süresinden kaynaklanan yükümlülük ve haklara ilişkin hususlara yer verilmiştir.

11. 4857 sayılı Kanun'un *"İşçinin haklı nedenle derhal fesih hakkı"* başlıklı 24. maddesinin II nolu bendinin (e) alt bendi şöyledir:

"Süresi belirli olsun veya olmasın işçi, aşağıda yazılı hallerde iş sözleşmesini sürenin bitiminden önce veya bildirim süresini beklemeksizin feshedebilir:

...

II. Ahlak ve iyiniyet kurallarına uymayan haller ve benzerleri:

...

e) İşveren tarafından işçinin ücreti kanun hükümleri veya sözleşme şartlarına uygun olarak hesap edilmez veya ödenmezse,

... "

12. 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun "*Dava şartı olarak arabuluculuk*" başlıklı 3. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"(1) Kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır."

13. 7036 sayılı Kanun'un *"Görev"* başlıklı 5. maddesi şöyledir:

"(1) İş mahkemeleri;

a) 5953 sayılı Kanuna tabi gazeteciler, 854 sayılı Kanuna tabi gemiadamları,

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HJeMJRv - q2bl7Gb - w26hekJ - xyfIIc= ile erişebilirsin

22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununa veya 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanununun İkinci Kısmının Altıncı Bölümünde düzenlenen hizmet sözleşmelerine tabi işçiler ile işveren veya işveren vekilleri arasında, iş ilişkisi nedeniyle sözleşmeden veya kanundan doğan her türlü hukuk uyuşmazlıklarına,

b) İdari para cezalarına itirazlar ile 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamındaki uyuşmazlıklar hariç olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumu veya Türkiye İş Kurumunun taraf olduğu iş ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan uyuşmazlıklara,

c) Diğer kanunlarda iş mahkemelerinin görevli olduğu belirtilen uyuşmazlıklara, ilişkin dava ve işlere bakar."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/03/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosya sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, davacının davalı bakanlığa bağlı huzurevinde 2014 yılından itibaren usta öğretici olarak görev yapmakta iken, 2023 yılında haklı nedenle iş akdini feshettiğinden bahisle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere, 20.000 TL kıdem tazminatı, 1.000 TL yıllık izin alacağının faiziyle birlikte tahsili istemiyle açılmıştır.

17. Davacının idareyle arasında bir hizmet ilişkisi kurulduğu, davacının Bakanlık tarafından görevlendirilmiş olmasının bu ilişkiye statü hukuku niteliği kazandırmayacağı, talep edilen işçilik alacaklarının İş Kanunu'ndan kaynaklanan haklardan olduğu dikkate alındığında, uyuşmazlığın özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

18. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Sivas İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile, Sivas 1. İş Mahkemesinin 12/03/2024 tarih ve E.2023/657, K.2024/109 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HJeMJRv - q2bl7Gb - w26hekJ - xyfIIc= ile erişebilirsin

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A.Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Sivas İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Sivas 1. İş Mahkemesinin 12/03/2024 tarih ve E.2023/657, K.2024/109 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

03/03/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili Kenan YAŞAR	Üye Nilgün TAŞ	Üye Doğan AĞIRMAN	Üye Eyüp SARICALAR

Üye Ahmet ARSLAN	Üye Mahmut BALLI	Üye Bilal ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden HJeMJRv - q2bl7Gb - w26hekJ - xyfIIc= ile erişebilirsin